

[Ebba Strange]

Derfor lyttede jeg med meget stor opmærksomhed til fru Inger Stilling Pedersens indlæg, for det kunne jo være, jeg havde misopfattet hensigten. Det har jeg ikke. Ganske vist skriver kristeligt folkeparti i sin forespørgselstekst, at det drejer sig om hjemmearbejdende ægtefæller, men situationen er jo den, at mens der er 24 pct. af alle kvinder mellem 20 og 69, der er hjemmearbejdende, er der ½ pct. af mændene, der er hjemmearbejdende, og jeg har endnu ikke hørt ét familiepolitisk forslag fra kristeligt folkepartis side, der ville gøre det mere attraktivt for mænd at være hjemmearbejdende. Fru Inger Stilling Pedersens indlæg var da også helt klart præget af, at dette drejede sig om kvinder.

Lad os så snakke lidt om det da. Jeg synes, fru Inger Stilling Pedersens indledning var rystende nedvurderende over for kvinderne. Hvem er det, der får kvindearbejde, hjemmearbejde, til at virke, som om det ingenting er værd? Er det ikke de kvinder selv, der ustandselig går rundt og siger, at det er nedvurderet arbejde? Det var det, fru Inger Stilling Pedersen gjorde. Hvis vi som kvinder skal være med til at opvurdere det arbejde, der foregår i hjemmene, er det da ikke vores opgave at blive ved med at gentage en eller anden sætning om, at det er nedvurderet, kun fordi det ikke regnes med i bruttonationalproduktet. Er det da kun de ting, der regnes med i bruttonationalproduktet, som har værdi?

Jeg synes, den opfattelse er forkert, jeg synes, den er farlig, den er især kvindepolitisk farlig. Fru Inger Stilling Pedersen citerede nogle mennesker, som hun ikke navngav, der sagde, at »hun går hjemme og bliver dum«, »hendes børn bliver ikke stimuleret« og sådan noget, citerer, som er taget, jeg ved ikke hvorfra, og som i hvert fald ikke er med til at opvurdere det arbejde, der foregår i hjemmene.

Så sagde fru Inger Stilling Pedersen videre, at kvinder tvinges til udearbejde, og at nu skulle vi til at se med nye øjne på disse ting. Jeg mener, at det, fru Inger Stilling Pedersen gør, er, at hun ser med nogle forfærdelig gamle øjne på disse ting og ønsker at skrue udviklingen tilbage, en udvikling, som kvinderne i dette land står midt i, og som er vanskelig at komme igennem, fordi kampen for ligestilling i samfundet, på arbejdsmarkedet, i

samfundslivet, i det politiske liv, i uddannelserne, alle de steder, hvor vi som kvinder må slås for at få ligestilling, svækkes med de udtalelser, som fru Inger Stilling Pedersen kommer med.

Det er klart, at i en meget, meget, meget lang periode af denne kamp vil det være sådan, at det er kvinderne, der er belastet med dobbeltarbejde. Hr. Knud Lind fra fremskridtspartiet citerede en artikel fra Jyllands-Posten, der, så vidt jeg husker, var et uddrag af den undersøgelse, som socialforskningsinstituttet lavede her i foråret, og som kom i sommer, velfærdsundersøgelsen. Den viser helt klart, at selv i de tilfælde, hvor kvinder har heltidsudearbejde, er det helt overvejende dem, der laver det meste af det huslige arbejde, både når det drejer sig om madlavning, om rengøring og om børnepasning. Det er den ene side af sagen. Det er det helt konkrete arbejde, som de laver. Det andet er, at det også er dem, som ansvaret tungest hviler på, og det er klart, at det er trættende. Det er fantastisk trættende at være dobbeltarbejdende.

Fru Inger Stilling Pedersen nævnedes enlige mødre, og det er selvfølgelig endnu mere trættende for dem, for velfærdsundersøgelsen viser også, at der i hvert fald blandt de unge mænd er en tendens til at »hjælpe« hustruen med nogle af de huslige ting. Det er en streng periode, og den vil vare længe, tror jeg. Hvis der virkelig skal skabes ændringer i det kønsrollemønster, der hedder: hvem er det, der laver hjemmearbejdet?, skal der en længere periode til. Det er ikke sådan at lave om på en indstilling og en holdning fra den ene dag til den anden. Derfor synes jeg i modsætning til hr. Bertel Haarder, at det er vigtigt, at man også i skolerne tager hele denne problemstilling op, for med de tal, jeg har nævnt om procentdelen af hjemmearbejdende kvinder, er de aller fleste børn i skolerne i den situation, at de har to udearbejdende forældre, og derfor er det vigtigt at få diskuteret dette problem igennem også i skolerne: hvem skal så lave hjemmearbejdet?

Derfor tror jeg også, vi skal holde op med at kalde en bestemt gruppe kvinder for hjemmearbejdende, for de udearbejdende er søreme også hjemmearbejdende, og de skal have gjort præcis det samme, for tingene skal jo gøres. Jeg ved godt, at der syltes lidt mindre, at der sys lidt mindre, og det er vel dér, fru